



Uchodźcy

Porównanie krótkich filmów animowanych

Autor: Barry van Driel

Tematyka

Przeszłość i terażniejszość uchodźców: uzyskanie szerszego poglądu

Grupa wiekowa: 15+

Kontekst

Migracje odegrały istotną rolę w historii rodzaju ludzkiego. Od zarania ludzkości ludzie opuszczali miejsca swojego urodzenia w poszukiwaniu jedzenia, bezpieczeństwa i w celu poprawy swojego życia pod każdym względem. Ludzie uciekali ze swoich krajów z różnych powodów: wojna, katastrofy naturalne (tajfuny, powodzie, trzęsienia ziemi, susze, itp.), klęski głodu, przemoc polityczna, kryzys ekonomiczny, itp. Jednak nie zawsze łatwo jest znaleźć odpowiednie miejsce, do którego można uciec. Na całym świecie nieprzerwanie przemoc lub zagrożenie przemocą niezmiennie zmusza ludzi do opuszczania ich krajów. Uchodźcom niezwykle trudno jest opuścić swoją rodzinę, przyjaciół, kraj ojczysty i rozpocząć wszystko od nowa w obcym kraju o innym języku i kulturze.

W przypadku tych osób, które rzeczywiście obawiają się o swoje życie lub są prześladowane, przywódcy państwa świata zgodzili się przyznać prawo ubiegania się o status uchodźcy i korzystania z uprawnień z tym związanych. Prawo to zostało umocowane w Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka (artykuł 14). Kim jest uchodźca zdefiniowano w Konwencji dotyczącej statusu uchodźców przyjętej w Genewie w 1951 roku. Na mocy tej konwencji uchodźcę definiuje się jako:

osobę przebywającą poza granicami swojego kraju pochodzenia, która nie może bądź nie chce do niego powrócić, ze względu na prześladowanie lub w związku z uzasadnioną obawą o prześladowanie na podstawie rasy, religii, narodowości, przynależności do określonej grupy społecznej lub w związku z wyrażanymi poglądami o charakterze politycznym.

Definicja ta ma swoje słabe strony. Po pierwsze, definicja pomija osoby, które opuściły swój dom ze względu na przyczyny ekonomiczne lub z powodu katastrofy naturalnej, chociaż oni także nie mogą żyć w swoim kraju i zostali zmuszeni, by żyć gdzie indziej. Po drugie, może być trudno zdecydować, kto wypełnia definicję, a kto jej nie wypełnia. Kryteria oceny mają charakter subiektywny.

Materiały i środki dydaktyczne stają się coraz mniej tradycyjne. Przykładowo wraz z nadejściem internetu i nauczania za pośrednictwem internetu, w coraz większym stopniu nauczyciele i uczniowie tam właśnie znajdują swoje źródła informacji. Ponadto, graficzne przedstawienia historycznych i współczesnych wydarzeń stały się bardziej popularnym materiałem

edukacyjnym. Niniejsze ćwiczenie łączy w sobie uczenie się przez internet z wykorzystaniem edukacyjnych animacji.

Czas trwania modułu: 5-6 sesji x 45/50 minut

Cele

- Lepsze zrozumienie praw, jakimi powinni cieszyć się uchodźcy, jak również ciążących na nich obowiązków
- Lepsze zrozumienie zróżnicowanych powodów uchodźstwa
- Promowanie empatii dla uchodźców
- Lepsze zrozumienie trudności, jakie napotykają uchodźcy
- Lepsze zrozumienie powiązania pomiędzy uchodźcami w przeszłości i obecnie
- Poprawa umiejętności porównania różnorodnych źródeł informacji dotyczących tej samej kwestii
- Poprawa umiejętności podsumowywania krótkich filmów, przeprowadzania badania online i prezentowania rezultatów swojej pracy
- Zdobyć doświadczenia i wglądu w metodę układanki

Środki dydaktyczne

- Długopis, papier, kilka komputerów (jeden na grupę) z dostępem do internetu
- Pięć krótkich filmów animowanych na temat uchodźców (należy upewnić się, że link jest nadal aktualny i działa)

UWAGA: WIĘKSZOŚĆ FILMÓW WYMIENIONYCH PONIŻEJ DOSTĘPNA JEST JEDYNIEM W JĘZYKU ANGIELSKIM.

ALTERNATYWA 1 PRZEDSTAWIONA NIŻEJ MOŻE OKAZAĆ SIĘ BARDZIEJ PRZYDATNA.

- **GRUPA 1:** animacja Just Now
https://youtu.be/i5fnRd2_gB4
- **GRUPA 2:** Dwie animacje UNICEF (w ramach tej serii jest też większy wybór)
<https://www.youtube.com/watch?v=MT49ghJ7aGA>
https://www.youtube.com/watch?v=3scOr_d9Dwo&t=25s
- **GRUPA 3:** An empty promise (Pusta obietnica)
<https://www.youtube.com/watch?v=YNvcYE9ohbs>
- **GRUPA 4:** World refugee day (Światowy Dzień Uchodźcy)
https://www.youtube.com/watch?v=VJUdAv8_AhQ
- **GRUPA 5:** BBC - A Harrowing story (Wstrząsająca opowieść)
<https://www.youtube.com/watch?v=B0HWYcFIY-8&t=144s>

Metody i formy nauczania

- Praca w małych grupach
- Porównanie krótkich filmów animowanych
- Tworzenie pierwszej strony gazety (portalu informacyjnego online)
- Prezentacja
- Zmodyfikowana metoda układanki (jigsaw)

CZĘŚĆ 1: 45-50 minut (oglądanie filmów)

Wprowadzenie: 10 minut

Prowadzący zajęcia krótko wyjaśnia, czego oczekuje się od uczestników. Następnie dzieli uczestników na grupy po 4-5 osób.

Metoda układanki

Każdej grupie przydziela się liczbę (np. od 1 do 5). Każdemu członkowi grupy przypisywana jest litera (A, B, C, D lub E). Przydziały te zapisywane są przez prowadzącego zajęcia. Zatem uczestnicy w grupie 1 to 1A, 1B, 1C, 1D, 1E; w grupie 2: 2A, 2B, 2C, 2D, 2E, itd.

Każda grupa wyznacza spośród swoich członków moderatora i sekretarza.

Oglądanie i analiza filmu: 30 -35 minut

Każda z grup ogląda jeden krótki film animowany.

Moderatorzy przeprowadzają następnie dyskusję w grupach, a sekretarz zapisuje jej rezultaty.

W pozostałym czasie grupy podsumowują treść filmu (na kartce papieru lub formie pliku elektronicznego). Uwaga: uczestnicy powinni skupić się jedynie na najważniejszych kwestiach. Prawdopodobnie uczestnicy będą musieli obejrzeć film wielokrotnie. Ćwiczenie wymaga również bacznej obserwacji, sumiennego prowadzenia notatek i znacznej ilości dyskusji, aby możliwe było osiągnięcie porozumienia. Uczestnicy powinni w szczególności zwrócić uwagę na następujące kwestie:

- W jaki sposób film jest opowiedziany? (np. narrator w pierwszej czy trzeciej osobie)
- Jakie fakty są przekazywane?
- Czy kogokolwiek się cytuje?
- Czy wspomniana jest treść jakichkolwiek dokumentów międzynarodowych? Jakich?
- Czy film koncentruje się na wydarzeniach historycznych czy współczesnych?
- Czy wspomniane są jakieś przepisy prawne? Jakie?
- O jakich emocjach jest mowa (jeśli w ogóle)?
- Czy film dotyczy dorosłych, dzieci czy obu tych grup?
- Jaka jest, zdaniem uczniów, wiadomość, jaką przekazuje film?
- Czy film przekazuje tę wiadomość skutecznie?

Po zakończeniu pracy w grupach, każdy uczestnik powinien mieć swoją kopię notatek (w wersji papierowej lub kopię pliku elektronicznego).

Podsumowanie: 5 minut

CZĘŚĆ 2: 45-50 minut

Rekapitulacja i wprowadzenie: 5 minut

Prowadzący zajęcia przypomina uczestnikom, co wydarzyło się podczas poprzedniej części zajęć.

Projektowanie pytań i badania: 35-40 minut

Uczestnicy ponownie pracują w swoich grupach. Moderator krótko przeprowadza podsumowanie i prosi każdego członka grupy, by podał jedno pytanie, jakie nasunęło mu się podczas oglądania filmu, a na które najprawdopodobniej uda się znaleźć odpowiedź online. Każdy uczestnik wymyśla swoje pytanie samodzielnie.

Następnie uczestnicy podają swoje propozycje pytań i grupowo wybierają 2-3 pytania, na których skoncentrują swoje badanie – należy wybrać pytania, na które znajdą się względnie krótki odpowiedzi. Grupa wyszukuje w internecie odpowiedzi i uzupełnia o nie podsumowanie swojej pracy.

Podsumowanie: 5 minut

CZĘŚĆ 3: 45-50 minut (mieszanie układanki)

Dzielenie się ustaleniami i refleksjami: 40-45 minut

Poprzednio utworzone grupy o numerach 1 – 5 teraz zostaną przeorganizowane w grupy A, B, C, D i E. Nowa grupa pierwsza składa się ze wszystkich uczestników A z poprzednich grup, kolejna grupa ze wszystkich uczestników B, itd. W ten sposób, każdy z członków nowej grupy będzie miał część układanki (stąd nazwa metody – ang. Jigsaw Puzzle lub Jigsaw Classroom).

We wszystkich nowo utworzonych grupach wybierani są moderatorzy, osoby kontrolujące czas i „projektanci”.

Najpierw każdy z uczestników przedstawia film obejrany w poprzedniej grupie, wybrane przez grupę pytanie badawcze i podsumowanie, jakie przygotowali. Pozostali mogą zadawać pytania. W rezultacie tej sesji wszyscy uczestnicy powinni zaprezentować wyniki pracy swoich poprzednich grup. Moderator i osoba kontrolująca czas powinni zadbać o to, by proces ten przebiegał efektywnie i w odpowiednim czasie.

CZĘŚĆ 4: 2 x 45-50 minut (stworzenie nagłówka do gazety)

Ta część ćwiczenia, aby zostać wykonana dobrze, może zająć dwie sesje.

Uczestnicy będą współpracować w celu stworzenia pierwszej strony cyfrowego wydania gazety, zawierającej wszystkie istotne informacje ze wszystkich pięciu początkowych grup. Oznacza to konieczność dalszego streszczenia materiału i znajdowania kompromisów.

Uczestnicy powinni:

- Wymyślić nagłówek
- Zastosować zdjęcia, grafikę
- Ustalić styl pisania (np. obiektywny czy kształtujący określone postawy)
- Zdecydować, czy skupią się na faktach czy opiniach, czy też przedstawią zarówno jedno, jak i drugi
- Postarać się, by używany przez nich język był zrozumiały dla osób posiadających mniej informacji niż oni

W rezultacie tych działań, każda z nowych grup powinna zaprezentować pierwszą stronę swojej gazety pozostałym uczestnikom, jak również być w stanie przedyskutować trudne decyzje, jakie przyszło im podjąć. Prowadzący zajęcia porównuje pierwsze strony gazet przedstawiane przez grupy i uzupełnia je.

Podsumowanie: 10-15 minut

Prowadzący zajęcia streszcza całość ćwiczenia i przedstawia końcowe kwestie i komentarze.

Propozycja zadania domowego

Uczestnicy zajęć mogą w domu poszukać informacji na temat inicjatyw związanych z uchodźcami, jakie podejmowane są w ich społecznościach lokalnych. Mogą również sprawdzić, czy i co inne szkoły na świecie robią, aby wspierać rozwiązanie problemu uchodźców.

Możliwości zastosowania

Alternatywna możliwość przeprowadzenia zajęć 1:

Prowadzący zajęcia dzieli uczestników na 4 podgrupy (lub 8 podgrup w zależności od liczebności klasy). Każda z grup ma inne zadanie. Każda z grup otrzymuje prezentację PowerPoint z animacją JustNow dotyczącą uchodźców.

Każda grupa wyłania spośród jej członków moderatora i prezentującego. Poniżej opisano zadania dla każdej z grup (można je również zadać jako zadanie domowe). Każda grupa w czasie 1-2 zajęć lekcyjnych poszukuje informacji na temat przydzielonego im zadania, wykorzystując informacje zawarte w animacji:

ZADANIE 1 (podgrupa 1) - SLAJD 7 wspomina, że setki milionów osób migrowało na świecie w ciągu ostatniego stulecia. Tabela zawiera informacje jedynie z lat 2013-2016. Czy potraficie wskazać, przy wykorzystaniu informacji znalezionych w internecie, dwa największe wydarzenia historyczne na świecie, mające miejsce w ciągu ostatnich stu lat, których efektem było powstanie wielkich fal uchodźców (najlepiej na dwóch różnych kontynentach)? Kto migrował, skąd i dokąd i jakie były najważniejsze

przyczyny tych migracji? Czy potraficie odnaleźć jedną osobistą historię uchodźcy, który był częścią tych fal migracyjnych? Zaprezentujcie proszę pozostałym uczestnikom Wasze ustalenia pod koniec drugiej części zajęć.

ZADANIE 2 (podgrupa 2) - SLAJD 13 wspomina, że ponad milion osób uciekło z nazistowskich Niemiec w latach 1939-1945 i że większość z nich była Żydami. Ustalcie proszę odpowiedzi na następujące pytania: dokąd uciekali Żydzi? Które państwa zdecydowały się przyjąć żydowskich uchodźców? Znajdźcie dwie osobiste historie Żydów, którzy uciekli z Niemiec po 1939 roku i sporządźcie streszczenie dziejów ich życia. Zaprezentujcie proszę pozostałym uczestnikom Wasze ustalenia pod koniec drugiej części zajęć.

ZADANIE 3 (podgrupa 3) - SLAJDY 19 i 22 przedstawiają Powszechną Deklarację Praw Człowieka z 1948 roku i Konwencję dotyczącą statusu uchodźców z 1951 roku. Znajdźcie oba te dokumenty w internecie i przeczytajcie je uważnie w całości. Postarajcie się ustalić, w jakich sposób każdy z tych dokumentów jest inny od drugiego i jakie łączą je podobieństwa. Spróbujcie ustalić historię jednej z osób zaangażowanych w tworzenie Konwencji z 1951 roku. Zaprezentujcie proszę pozostałym uczestnikom Wasze ustalenia pod koniec drugiej części zajęć.

ZADANIE 4 (podgrupa 4) - SLAJD 43 wspomina, że współcześnie stoimy przed wyzwaniem najpoważniejszego kryzysu uchodźczego od czasów drugiej wojny światowej. Przystudiujcie dwa największe kryzysy uchodźcze mające obecnie miejsce, najlepiej dziejące się na dwóch różnych kontynentach. Kto ucieka i dlaczego? Dokąd ci ludzie próbują uciec i w jaki sposób są przyjmowani? Czy potraficie znaleźć jedną osobistą historię współczesnego uchodźcy, który stał się częścią tych migracji, najlepiej dotyczącą kogoś w Waszym kraju? Zaprezentujcie proszę pozostałym uczestnikom Wasze ustalenia pod koniec drugiej części zajęć.

Alternatywna możliwość przeprowadzenia zajęć 2:

Prowadzący zajęcia może wskazać 5 znanych osób, które były uchodźcami w przeszłości (i obecnie) w miejsce krótkich animacji.

Informacje na ten temat można bez trudu znaleźć online.

Jeśli uczestnicy zajęć posługują się różnymi językami, niech każdy z nich poszuka informacji na temat tej kwestii w różnych wersjach językowych i przedstawi pozostałym uczestnikom rezultaty swojej pracy.

Wyjaśnienie ról występujących w scenariuszu

Moderator/kapitan drużyny

- Upewnia się, że każdy członek grupy rozumie zadanie
- Dbą o to, by każdy członek grupy uczestniczył w jej pracach
- Koncentruje się w mniejszym stopniu na własnych pomysłach, a bardziej na tych, które powstają w grupie
- Ustala w czym się zgadzają i nie zgadzają członkowie grupy
- Wprowadza pozytywną atmosferę w grupie
- Reprezentuje grupę w przypadku pytań do prowadzącego zajęcia

Sekretarz

- Robi notatki z tego, co jest mówione
- Upewnia się, że notatki zostaną przepisane i streszczone w prezentacji

Prezentujący

- Przygotowuje grupę do prezentacji (co kto mówi, co będzie wykorzystane w prezentacji)

Projektant

- Odpowiada za wygląd i rozkład pierwszej strony gazety

Osoba kontrolująca czas

Prezentujący

- Dbą o to, by zadanie zostało wykonane w wyznaczonym czasie



Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Treść tego materiału nie odzwierciedla oficjalnej opinii Unii Europejskiej.
Odpowiedzialność za informacje i poglądy wyrażone w filmie spoczywa wyłącznie na autorze (autorach).